

ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОПРАВНОСТІ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Каменчук Т.О.,

*кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

У сучасний час багато відомих міжнародних організацій в рамках програм розвитку ООН надають значну підтримку жіночим проектам та ініціативам в Україні. Однак, на жаль, у соціальних програмах Міжнародного валютного фонду та Всесвітнього банку гендерний компонент відсутній, хоча створення та використання положень програми щодо підвищення статусу жінок у суспільстві та впровадження тендерної рівності може сприяти значному впливу і вагомому внеску у цьому напрямку.

Наукова розробка досліджуваної проблеми в політичній науці країн пострадянського простору розпочалася тільки в 90-х роках ХХ століття, у той час як зарубіжні політичні центри займалися нею ще з початку 60-х років. Зростання інтересу до проблеми визначення рівня активності жінок у сфері політики хронологічно збіглося із збільшенням їх відсоткового представництва у владних структурах різних країн Західної Європи у 70-х роках ХХ ст. Однак, незважаючи на те, що вирішенням цієї проблеми займаються на Заході ще з початку ХХ ст., але все ж вважати її подоланою не уявляється можливим. Так, для прикладу щодо далеко не рівної участі жінок у різних сферах життєдіяльності, можна навести такі дані: серед парламентаріїв світу чоловіки становлять 88,3 %, а жінок – 11,7 %. На початок 90-х років ХХ ст. в Британському парламенті жінки становили 7 %, у Німецькому – 10. Хоча у Парламенті Фінляндії – 39, Швеції – 42 [1]. Викликає інтерес і відповідні зміни в арабському світі. Так, наприклад, у Тунісі участь жінок у парламенті за останні 10 років зросла на 2 %. На початок ХХІ ст. жінки складають у цій арабській країні 14 % економічно активного населення, більш 2 тис. жінок керують великими підприємствами [Цит. за: 2, 149]. Ці досягнення, хоча і далекі від ідеалу, все ж є унікальними для всього арабського світу

Світова практика показує, що, якщо в законодавчому органі більше 10 % місць належить жінкам, то це полегшує прийняття законів про захист дітей, а при наявності 20-30 % жіночого представництва в парламенті можна сподіватися на більш швидке й ефективне проведення програм, що відображають жіночі інтереси.

Серйозною проблемою сучасного світу можна вважати і фактичне обмеження прав жінок щодо зайняття керівних посад. Незважаючи на те, що серед працюючих вищу і середню освіту мають 43 % жінок в нашій країні, а серед чоловіків – лише 35 %, управлінська піраміда у нас виглядає так: чим вищі посади, тим менше там жінок [3]. Відсутність чи нестача жінок на рівні прийняття рішень ускладнює перехід країни до нового соціально-економічного стану через те, що повною мірою не використовується величезний жіночий потенціал (а це приблизно половина населення), що впливає, насамперед, на зниження якості здійснюваних соціальних програм та інших важливих аспектів життя.

Тенденції рівної участі жінок у політичних процесах визначаються, перш за все, інтенсивністю структурних змін в суспільстві, темпами соціально-економічних перетворень, використанням усіх існуючих сьогодні політичних можливостей, регламентованих чинним законодавством у політичній сфері.

Однак, темпи наближення до рівного тендерного представництва в політиці значно відстають від подібного представництва в інших сферах життєдіяльності більшості західноєвропейських суспільств [4], не говорячи вже про країни пострадянського простору. Ніяких ефективних практичних заходів у цьому напрямі не робиться, а ті законопроекти, які намагаються провести жіночі організації, часто гальмуються зверху.

Розв'язання зазначеної проблеми слід шукати не тільки на правовому рівні, а і на соціально-культурному. Рівень цивілізованості і прогресивності суспільства нерозривно пов'язаний зі становищем в ньому жінок, з їх певним, як професійним, так і особистим статусом. Тільки за умов дійсної, а не лише проголошеної рівноправності, з урахуванням

механізмів її забезпечення у реальному житті можна сподіватися на прогресивні зміни у суспільстві.

Література.

1. Гендерний аспект політичного представництва в сучасному світі // [http://www.polisy.hu/paragraph 13.html](http://www.polisy.hu/paragraph%2013.html).
2. Гладченко С. В. Гендерний аспект політико-правових реформ в Тунісі (90-е гг. ХХ століття) /С. В. Гладченко //Науковий вісник. Науки: економіка, політологія, історія. – 2011. – № 24 (149). – С. 147-151
3. Чого хоче українська жінка? // Україна і світ сьогодні. – 2003. – 8-14 лютого (№ 4). – С. 2.
4. Див.: Цікул І. В. Проблеми формування тендерної політики в посткомуністичних країнах (на прикладі України, Росії, Білорусії та Казахстану) / І. В. Цікул // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 28. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – С. 687-696.